

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 43/2010-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša prerokoval prijatú sťažnosť R. B., V., zastúpeného advokátom JUDr. J. Ch., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 192/94 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 192/94 p o r u š i l základné právo R. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 192/94 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných priet'ahov.

3. R. B. **p r i z n á v a** primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré **j e** Okresný súd Trnava **p o v i n n ý** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava **j e p o v i n n ý** uhradiť R. B. trovy konania v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. Ch., Advokátska kancelária, P., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 43/2010-24 zo 4. februára 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie s'ťažnosť R. B. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. Ch., Advokátska kancelária, P., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 192/94.

S'ťažovateľ v podstatnej časti svojej s'ťažnosti uviedol: „Návrhom na začatie konania zo dňa 26.07.1994 doručenom na Okresný súd Trnava navrhovateľka D. B. sa domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov voči odporcovi R. B., v tejto s'ťažnosti s'ťažovateľovi, pretože ich manželstvo bolo súdom právoplatne rozvedené...

Konanie na Okresnom súde Trnava vedené pod sp. zn. 9C 192/94 nie je ku dňu podania tejto sťažnosti právoplatne ukončené a to napriek výroku Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.05.2004, keď prikázal Okresnému súdu Trnava konať bez zbytočných prieťahov. Právna neistota sťažovateľa trvá predovšetkým preto, že predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku. Bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov sporového konania zaniklo dňom 07.12.1992, ktorý deň nadobudol na právoplatnosti rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn.: 9C 148/92 o rozvode manželstva sťažovateľa a pani D. B.. Je zrejmé, že od tohto rozhodnutia uplynulo už 17 rokov. Dňa 26.07.1994 bol podaný návrh na vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov B., čo bolo pred viac ako 15-timi rokmi a táto sporová vec nie je právoplatne ukončená...

Som toho názoru, že k uvedenému by nebolo spravodlivé a aj s poukazom na procesné práva sťažovateľa v tu označenej sporovej veci ustáliť, že sťažovateľ svojím správaním spôsobil nekonanie súdu (napr. ako je to v odpovedi predsedu súdu z 03.03.2008). V tejto sporovej veci, som toho názoru, že prieťahy v konaní sp. zn. 9C 192/94 sú neodôvodnené, zbytočné a majú príčinu na strane okresného súdu...

Pred podaním sťažnosti sa sťažovateľ domáhal nápravy na Okresnom súde Trnava (ak na Krajskom súde v Trnave, na MS SR a tiež u verejného ochrancu práv) sťažnosťami na prieťahy v konaní podľa § 62 ods.1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Týmito sťažnosťami na prieťahy však k náprave nedošlo...

Sťažovateľ navrhuje, aby mu Ústavný súd Slovenskej republiky priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 €, ktorý návrh odôvodňuje vyššie uvedenými skutočnosťami, ktoré pre poriadok len zopakujem. Dňa 26.07.1994 bol podaný návrh na vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov B., čo bolo pred viac ako 15-timi rokmi a táto sporová vec nie je právoplatne ukončená...“

Sťažovateľ napokon navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa R. B., bytom V. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní pod sp. zn. 9C 192/94 porušené bolo.

Okresnému súdu Trnava prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9C 192/94 konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi R. B., bytom V., priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000 €, ktoré mu je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Trnava je povinný uhradiť sťažovateľovi R. B., bytom V., trovy právneho zastúpenia v sume podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Z obsahu sťažnosti a z k nej priložených písomností, vyjadrení účastníkov konania ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania v predmetnej veci:

- 26. júla 1994 D. B. podala na okresnom súde návrh na začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov proti sťažovateľovi. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 9 C 192/94.

- 21. septembra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie. Bol pripojený spis okresného súdu sp. zn. 8 C 148/92. Pojednávanie bolo odročené na 17. október 1994.

- 17. októbra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie. Bol pripojený spis sp. zn. 9 C 141/92. Z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že sťažovateľ bude predvolaný pod hrozbou poriadkovej pokuty. Mal byť tiež pripojený spis okresného súdu sp. zn. 9 C 148/92.

- 19. októbra 1994 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní zo zdravotných dôvodov.

- 21. septembra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a ktoré bolo odročené na 23. január 1995.

- 23. januára 1995 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a bolo odročené na 13. marec 1995.

- 13. marca 1995 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a bolo odročené na neurčito. Okresný súd uznesením č. k. 9 C 192/94-44 rozhodol o pribratí znalcov z odboru stavebníctva a z odboru geodézie do konania a uložil účastníkom konania povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

- 6. apríla 1995 znalkyňa M. D. prevzala spis od okresného súdu.

- 10. apríla 1995 podala navrhovateľka proti uzneseniu okresného súdu č. k. 9 C 192/94-44 z 13. marca 1995 odvolanie.

- 17. apríla 1995 podal sťažovateľ odvolanie proti uzneseniu z 13. marca 1995.

- 26. apríla 1995 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom účastníci konania neboli prítomní. Pojednávanie bolo odročené na 22. máj 1995 pre účely zistenia stavu znaleckého dokazovania v predmetnej veci u pribratých znalcov.

- 28. apríla 1995 znalec (Ing. A. H.) sa vyjadril k výzve okresného súdu. Za predpokladaný deň odovzdania znaleckého posudku označil 12. máj 1995.

- 22. mája 1995 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom účastníci konania neboli prítomní. Bolo odročené na 19. jún 1995 pre účely zistenia stavu znaleckého dokazovania u znalkyne M. D..

- 22. mája 1995 doručil znalec Ing. H. znalecký posudok.

- 28. mája 1995 doručil znalecký posudok znalec L. Š..

- 28. mája 1995 znalkyňa M. D. oznámila stav znaleckého dokazovania v predmetnej veci a predpokladaný termín predloženia znaleckého posudku – 30. jún 1995.

- 19. júna 1995 sa uskutočnilo pojednávanie, ktorého sa sťažovateľ nezúčastnil a ktoré bolo odročené na 10. júl 1995 pre účely vyčkania na podanie znaleckého posudku znalkyňou M. D.

- 10. júla 1995 sa uskutočnilo pojednávanie, ktorého sa sťažovateľ nezúčastnil a ktoré bolo odročené na 23. august 1995 pre účely urgencie podania znaleckého posudku u znalkyne M. D.

- 25. júla 1995 znalkyňa M. D. vrátila okresnému súdu spisový materiál v predmetnej veci bez znaleckého posudku, pretože sťažovateľ úmyselne podľa nej maril jej znaleckú činnosť.

- 11. septembra 1995 bol spis zaslaný krajskému súdu, ktorý uznesením č. k. 11 Co 369/95-111 z 31. októbra 1995 zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 9 C 192/94-44 z 13. marca 1995.

- 18. decembra 1995 bol spis vrátený okresnému súdu.

- 15. januára 1995 konajúci sudca vyzval znalkyňu M. D., aby si v tej istej lehote prevzala spis a podala znalecký posudok v predmetnej veci.

- 16. marca 1996 znalkyňa M. D. predložila okresnému súdu znalecký posudok č. 57/1996. Súčasne vyčíslila trovy vykonaného znaleckého dokazovania.

- 9. apríla 1996 boli znalecké posudky sťažovateľovi a právnemu zástupcovi navrhovateľky doručované s výzvou, aby sa k nim v lehote 15 dní vyjadrili.

- 24. apríla 1996 okresný súd uzneseniami č. k. 9 C 192/94-130, č. k. 9 C 192/94-131 a č. k. 9 C 192/94-132 priznal znalečné pribratým znalcom v konaní.

- 9. mája 1996 sťažovateľ reagoval na výzvu okresného súdu z 9. apríla 1996.

- 10. mája 1996 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 9 C 192/94-131 z 24. apríla 1996.

- 22. mája 1996 sa k podanému odvolaniu sťažovateľa vyjadril znalec L. Š..

- 4. júna 1996 bol spis doručený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu č. k. 9 C 192/94-131 z 24. apríla 1996.

- 25. júna 1996 sťažovateľ podal návrh na vydanie predbežného opatrenia v predmetnej veci.

- 24. októbra 1996 okresný súd uznesením č. k. 9 C 192/94-156 konanie vo veci vydania predbežného opatrenia zastavil.

- 30. septembra 1996 krajský súd uznesením č. k. 11 Co 257/96-159, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. januára 1997, potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 9 C 192/94-131 z 24. apríla 1996 potvrdil.

- 15. novembra 1996 bol spis doručený okresnému súdu.

- 13. januára 1997 konajúci sudca vyzval účastníkov konania, aby sa v lehote 10 dní vyjadrili k podaným znaleckým posudkom. Právny zástupca navrhovateľky a sťažovateľ reagoval na výzvu okresného súdu.

- 2. apríla 1997 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a bolo odročené na neurčito, právnomu zástupcovi navrhovateľky bola uložená povinnosť do jedného mesiaca okresnému súdu oznámiť, či medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu mimosúdnej dohody, a sťažovateľovi povinnosť predložiť doklad o jeho solventnosti.

- 8. apríla 1997 právny zástupca navrhovateľky požiadal okresný súd o zaslanie znaleckého posudku vyhotoveného znalcom L. Š. a o zistenie devízového účtu odporcu.

- 14. apríla 1997 sťažovateľ splnil povinnosť uloženú mu okresným súdom.

- 4. júna 1997 sťažovateľ zaslal súdu doklady o zložení preddavku navrhovateľky k majetkovému vyporiadaniu nehnuteľnosti patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

- 13. augusta 1997 okresný súd uznesením č. k. 9 C 192/94-193 ustanovil znalca Ing. G. C. na ohodnotenie elektrických strojov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

- 7. októbra 1997 okresný súd doručil spis znalcovi G. C.

- 22. októbra 1997 znalec Ing. G. C. doručil okresnému súdu vyhotovený znalecký posudok č. 10/1997/02.

- 7. januára 1998 právny zástupca navrhovateľky oznámil, že nemá pripomienky k zaslanému znaleckému posudku. Sťažovateľ svoje stanovisko k zaslanému znaleckému posudku doručil 1. februára 1998.

- 16. februára 1998 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a bolo odročené na neurčito vzhľadom na dohodu účastníkov, že sa pokúsia o uzavretie mimosúdnej dohody v lehote 14 dní.

- 17. marca 1998 sťažovateľ oznámil, že k mimosúdnej dohode nedošlo.

- 5. júna 1998 okresný súd uznesením č. k. 9 C 192/94-242 priznal znalcovi Ing. G. C. náhradu znalečného.

- 23. júna 1998 okresný súd uznesením č. k. 9 C 192/94-246 opravil výrok uznesenia z 5. júna 1998.

- 9. novembra 1998 okresný súd urgoval znalkyňu M. D. na podanie znaleckého posudku.

- 10. decembra 1998 znalkyňa reagovala na výzvu.

- 8. februára 1999 sťažovateľ oznámil, že účastníci konania si na základe mimosúdnej dohody rozdelili hnutelné veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

- 9. marca 1999 sťažovateľ zaslal okresnému súdu svoj návrh na vyporiadanie nehnuteľnosti patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

- 27. decembra 1999 požiadal sťažovateľ okresný súd o vykonanie „*zmierovacieho konania*“.

- 24. januára 2000 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sa účastníci konania pokúsia o mimosúdnu dohodu alebo zmier.

- 30. januára 2000 sťažovateľ zaslal okresnému súdu dohodu o vyporiadaní nehnuteľnosti patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

- 3. februára 2000 vyzval navrhovateľku, aby oznámila, či na podanom návrhu v predmetnej veci i naďalej trvá.

- 7. marca 2000 navrhovateľka okresnému súdu oznámila, že na podanom návrhu trvá.

- 10. júla 2000 sťažovateľ požiadal okresný súd o prerušenie konania až „*do právoplatnosti rozhodnutia o právach a povinnostiach vyplývajúcich zo zmlúv vysporiadania BSM dohodou*“.

- 10. júla 2000 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a bolo odročené na neurčito s tým, že bude následne pripojený spis okresného súdu sp. zn. 19 C 60/00.

- 9. októbra 2000 vyzval sťažovateľa, aby oznámil, pod akým číslom konania sa na Okresnom súde Piešťany vedie konanie o neplatnosť zmluvy.

- 24. októbra 2000 sťažovateľ oznámil číslo konania – sp. zn. 12 C 44/00.

- 26. októbra 2000 konajúci súd vyzval Okresný súd Piešťany na oznámenie, či sa na ňom vedie konanie sp. zn. 12 C 44/00, ktorého účastníkmi sú sťažovateľ a navrhovateľka.

- 6. novembra 2000 Okresný súd Piešťany odpovedal na výzvu okresného súdu z 26. októbra 2000.

- 22. marca 2001, 12. júla 2001, 28. novembra 2001, 19. marca 2002 a 2. júla 2002 zisťoval na Okresnom súde Piešťany, či konania, ktorých účastníkmi sú sťažovateľ

a navrhovateľka, boli na tomto súde právoplatne skončené. Okresný súd Piešťany mu odpovedal listami z 2. mája 2001, 25. júla 2001, 7. decembra 2001 a 13. mája 2002, v ktorých okresnému súdu oznámil, že predmetné konania neboli dosiaľ právoplatne skončené.

- 17. septembra 2003 konajúci sudca vyžiadal od Okresného súdu Piešťany spis sp. zn. 12 C 44/00 v prípade, že predmetná vec je právoplatne skončená. Okresný súd Piešťany listom z 30. septembra 2003 okresnému súdu oznámil, že jeho spis sp. zn. 12 C 44/00 nie je možné zapožičať, pretože ide o vec, ktorá nie je právoplatne skončená a termín pojednávania je nariadený na 27. október 2003.

- 14. septembra 2004 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom boli účastníci prítomní a bolo odročené na neurčito s tým, že do konania bude pribratý znalec pre účely ohodnotenia nehnuteľnosti – domu.

- 26. októbra 2004 okresný súd uznesením sp. zn. 9 C 192/94 ustanovil znalca Ing. J. L. z odboru stavebníctva, odvetvia oceňovania nehnuteľností. Znalecký posudok mal vypracovať do 30 dní.

- 23. novembra 2004 sťažovateľ podal „*námietku proti osobe znalca*“.

- 9. marca 2005 navrhovateľka sa vyjadrila k námietke sťažovateľa k osobe znalca.

- 27. októbra 2005 bol spis doručený krajskému súdu (11 Co 329/05).

- 6. apríla 2006 bol spis doručený okresnému súdu s uznesením krajského súdu z 28. februára 2006 č. k. 11 Co 329/2005-363, ktorým v napadnutej časti týkajúcej sa preddavku na znalečné sťažovateľa potvrdzuje a ktoré bolo právoplatné 3. mája 2006.

- 30. mája 2006 okresný súd vyzval navrhovateľku na uhradenie preddavku trov.

- 18. júla 2006 okresný súd uznesením č. k. 9 C 192/1994-371 rozhodol, že znalec, Ing. J. L. nie je vylúčený z vypracovania znaleckého posudku.

- 20. júna 2006 sťažovateľ podal „*opakovanú námietku proti osobe znalca*“.

- 14. novembra 2006 okresný súd vyzval znalca na doručenie znaleckého posudku.

- 9. januára 2007 navrhovateľka doručila okresnému súdu kópiu dokladu o zaplatení preddavku na znalecký posudok.

- 9. mája 2007 okresný súd urgoval u znalca vypracovanie posudku v lehote 1 mesiaca.

- 19. júla 2007 Okresné oddelenie Policajného zboru Piešťany oznámilo, že zásielku adresovanú Ing. L. sa nepodarilo doručiť, lebo nebol zastihnuteľný a sám si pre zásielku neprišiel.

- 30. júla 2007 Ing. L. oznámil, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky mu pozastavilo výkon znaleckej činnosti, preto posudok nemôže podať.

- 15. augusta 2007 okresný súd uznesením č. k. 9 C 192/1994-394 ustanovil znalca Ing. Š.

- 30. októbra 2007 Ing. Š. požiadal o súhlas na použitie súkromného motorového vozidla.

- 5. novembra 2007 okresný súd dal súhlas znalcovi na použitie súkromného motorového vozidla.

- 6. novembra 2007 podal sťažovateľ sťažnosť na znalca Ing. J. Š.

- 27. novembra 2007 okresný súd vyzval znalca, aby sa vyjadril, či sa cíti byť vo veci zaujatý.

- 17. decembra 2007 Ing. Š. doručil znalecký posudok a vyúčtoval znalečné.

- 28. decembra 2007 Ing. Š.– znalec, oznámil, že sa necíti byť zaujatý.

- 11. januára 2008 navrhovateľka oznámila, že nesúhlasí so znaleckým posudkom Ing. Š.

- 21. januára 2008 sťažovateľ oznámil okresnému súdu, že so znaleckým posudkom súhlasí.

- 25. januára 2008 právny zástupca navrhovateľky namietol, že znalecký posudok bol vypracovaný k roku 1992, preto treba, aby bola trhovú cena stanovená k súčasnému obdobiu.

- 28. januára 2008 právny zástupca navrhovateľky JUDr. S. oznámil súdu, že mu navrhovateľka vypovedala plnú moc.

- 5. februára 2008 sťažovateľ podal protinávrh.

- 25. februára 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktorého sa účastníci nezúčastnili a bolo odročené na neurčito s tým, že právna zástupkyňa navrhovateľky v lehote 15 dní oznámi, či berie návrh späť alebo oznámi, či došlo k mimosúdnej dohode.

- 6. marca 2008 sťažovateľ doručil stanovisko k návrhu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

- 14. apríla 2008 okresný súd vyzval navrhovateľku, aby v lehote 15 dní oznámila, či trvá na návrhu, alebo ho berie späť, pod hrozbou poriadkovej pokuty.
- 7. mája 2008 právna zástupkyňa navrhovateľky oznámila, že trvá na návrhu.
- 28. mája 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľ v lehote 14 dní oznámi, kedy bude schopný preukázať svoju solventnosť na vyplatenie navrhovateľky z nehnuteľnosti a súčasne predloží zoznam hnutelných vecí, ktoré mu zostali v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov dohodou.
- 6. júna 2008 sťažovateľ reagoval na uznesenie súdu z 28. mája 2008.
- 15. júla 2008 sťažovateľ doručil *„dodatočné vyjadrenie k znaleckému posudku Ing. Š.“*
- 21. júla 2008 navrhovateľka podala odvolanie proti uzneseniu z 25. júna 2008 sp. zn. 9 C 192/1994 proti jeho výroku o uložení povinnosti zaplatiť preddavok na znalecký posudok.
- 28. júla 2008 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k odvolaniu navrhovateľky.
- 19. augusta 2008 bol spis doručený krajskému súdu. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 24 Co 212/08.
- 20. augusta 2008 sťažovateľ podal *„opätovnú sťažnosť na odstránenie chýb v znaleckom posudku 4/2007“*.
- 3. septembra 2008 sťažovateľ podal *„žiadost' o vykonanie kontrolného znaleckého posudku“*.
- 17. septembra 2008 bol spis vrátený okresnému súdu bez meritórneho rozhodnutia.
- 2. októbra 2008 okresný súd zaslal spis na doplnenie znaleckého posudku č. 4/2007 znalcovi Ing. Š.
- 11. novembra 2008 okresný súd uznesením sp. zn. 9 C 192/1994, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. decembra 2008, nariadil znalcovi určiť aktuálnu hodnotu nehnuteľnosti.
- 4. decembra 2008 sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu z 11. novembra 2008 odvolanie.
- 10. decembra 2008 okresný súd požiadal právnu zástupkyňu navrhovateľky na vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa.

- 23. decembra 2008 vyjadrenie znalca Ing. Š.
- 31. decembra 2008 zaslanie vyúčtovania znalcom.
- 5. februára 2009 okresný spis požiadal znalca o vrátenie spisu.
- 12. februára 2009 znalec doručil znalecký posudok č. 2/2009 a vyúčtovanie znalečného (cena domu bola určená na 1 572 577, 20 Sk).
- 17. februára 2009 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu navrhovateľky a sťažovateľa, aby sa v lehote 15 dní vyjadrili k znaleckému posudku.
- 6. marca 2008 bol spis predložený krajskému súdu (bol zaevidovaný pod sp. zn. 24 Co 60/09).
- 26. marca 2009 Okresný súd Piešťany požiadal krajský súd o zapožičanie spisu.
- 7. apríla 2009 bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k znaleckému posudku.
- 8. apríla 2009 Okresný súd Piešťany vrátil krajskému súdu zapožičaný spis.
- 5. mája 2009 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením sp. zn. 24 Co 60/2009 z 28. apríla 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. mája 2009 a ktorým odvolací súd odmietol odvolanie sťažovateľa.
- 18. augusta 2009 sťažovateľ doručil návrh na doplnenie dokazovania.
- 7. septembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol prítomný sťažovateľ a právna zástupkyňa navrhovateľky. Bolo odročené na 16. september 2009 s tým, že účastníci predložia návrh na súdny zmier.
- 16. septembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný. Navrhovateľka ani právna zástupkyňa navrhovateľky neboli prítomné. Bolo odročené na 19. október 2009 s tým, že bude predvolaná právna zástupkyňa navrhovateľky s tým, aby sa obratom vyjadrila k zmieru.
- 16. septembra 2009 navrhovateľka doručila „návrh na dohodu“.
- 19. októbra 2009 navrhovateľka požiadala o odročenie pojednávania určeného na 19. október 2009.
- 19. októbra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol prítomný len sťažovateľ, a ktoré bolo odročené na 30. november 2009.
- 25. novembra 2009 navrhovateľka doručila žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu, že nastupuje na kúpeľnú liečbu.

- 30. novembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol prítomný len sťažovateľ a ktoré bolo odročené na neurčito.

- 15. februára 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol sťažovateľ prítomný a ktoré bolo odročené s tým, že do konania má byť pribratý znalec.

- 30. marca 2010 okresný súd uznesením pribral do konania Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity (ďalej len „ústav“). Znalecký posudok mal byť vypracovaný v lehote 2 mesiacov.

- 30. apríla 2010 ústav požiadal o predĺženie lehoty na 3 mesiace a zloženie preddavku 500 € na vypracovanie posudku (spis dosiaľ nebol ústavu zaslaný, pretože okresný súd koná vo veci žiadosti navrhovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov).

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 192/94 došlo k porušovaniu jeho základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd už vo veci prietáhov v označenom konaní rozhodoval na základe sťažnosti navrhovateľky D. B. O porušení jej základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy rozhodol nálezom z 20. mája 2004.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Ústavný súd sa do 20. mája 2004, teda do rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľky D. B. nálezom sp. zn. III. ÚS 10/04, stotožnil s posúdením týchto troch kritérií tak, ako to je uvedené v citovanom náleze.

1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je návrh na začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z obsahu súdneho spisu

ani z listín na vec sa vzťahujúcich ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej zložitosti veci, avšak po skutkovej stránke možno konštatovať, že v danom prípade ide o vec skutkovo zložitú, vyžadujúcu si vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania, ktoré môže spôsobiť predĺženie konania.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania nebolo, podľa názoru ústavného súdu, vždy aktívne. Z celkovo dvadsaťjeden nariadených pojednávaní sa nezúčastnil na šiestich. Súd musel z toho dôvodu pojednávanie odročovať. Súd ho musel predvolať aj pod hrozbou poriadkovej pokuty. Okrem toho sťažovateľovi možno vytknúť aj neposkytnutie dostatočnej súčinnosti pri zabezpečovaní znaleckých posudkov. Znalčka M. D. vrátila okresnému súdu spisový materiál bez vypracovania znaleckého posudku s tým, že sťažovateľ maril jej znaleckú činnosť. Voči ďalšiemu ustanovenému znalcovi Ing. J. L. podával opakovane „námietku“, ktorú odvolací súd kvalifikoval ako nedôvodnú. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že aj sťažovateľ sa svojim konaním negatívne podieľal na prieťahoch v namietanom konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní. V období od podania žaloby 26. júla 1994 až do pojednávania konaného 10. júla 2000 okresný súd konal pomerne plynulo, vyskytlo sa len niekoľko krátkodobých období nečinnosti (predovšetkým medzi jednotlivými úkonmi okresného súdu súvisiacimi so zabezpečením znaleckých posudkov od štyroch ustanovených znalcov), ktoré síce spôsobili predĺženie konania, avšak príčinou ich existencie v konaní nebol nesprávny postup okresného súdu, ale neposkytnutie súčinnosti zo strany sťažovateľa, ako aj neúplné návrhy účastníkov konania, ktorí dodatočne v priebehu konania už po vyhotovení znaleckých posudkov rozširovali okruh vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej už vyslovil, že dobu, ktorá uplynula v dôsledku zabezpečovania dôkazných prostriedkov (znaleckých posudkov), a s tým súvisiace odročenie pojednávaní okresným súdom, nemožno pričítať na ťarchu súdu v prípade, že na ich zabezpečenie využil prostriedky dané mu zákonom (mutatis mutandis III. ÚS 85/03, III. ÚS 10/04).

Počas spomínaného obdobia v rámci preskúmaného konania okresný súd rozhodol aj o návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia (rozhodnutie vydal po uplynutí takmer štyroch mesiacov).

Na ťarchu konajúceho súdu nemožno pričítať obdobie takmer desiatich mesiacov, keď sa spisový materiál vo veci nachádzal na krajskom súde, ktorý rozhodoval o odvolaniach podaných účastníkmi konania proti uzneseniam okresného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu činnosť okresného súdu v období do 10. júla 2000, keď vykonával dokazovanie, zisťoval hodnotu hnutelných aj nehnuteľných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, smerovala k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania.

K predĺženiu konania v tomto období došlo tým, že okresný súd poskytol účastníkom na základe ich žiadostí viackrát čas na uzatvorenie mimosúdnej dohody (napr. poskytnutie lehoty 1 mesiaca na uzatvorenie mimosúdnej dohody na pojednávaní 2. apríla 1997, ďalej na pojednávaní 16. marca 1998 a pojednávaní 24. januára 2000). Ani tieto obdobia nemožno pričítať na ťarchu okresného súdu.

Od 21. marca 2001 do 14. septembra 2004 (3 roky a 6 mesiacov) okresný súd zisťoval stav konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 12 C 44/00 vo veci žaloby sťažovateľa „*na ochranu práv vyplývajúcich zo zmluvy o vysporiadaní BSM*“.

V tejto súvislosti ústavný súd upozorňuje, že okresný súd je podľa § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) oprávnený sám posúdiť aj otázky, ktoré sú predmetom samostatného konania pred súdom, ako prejudiciálne za predpokladu, že o týchto otázkach už nebolo príslušným orgánom vydané rozhodnutie a súčasne nejde o rozhodnutia vo veciach, ktorými je okresný súd viazaný podľa § 135 ods. 1 OSP. Keďže okresný súd mal možnosť v predmetnom konaní postupovať plynulo a rozhodnúť v merite veci, a tak odstrániť stav právnej neistoty účastníkov konania. Ústavný súd označené obdobie posudzuje ako obdobie zbytočných prietahov.

Na ťarchu okresného súdu v predmetnom konaní posúdil aj obdobie od 18. júla 2006 (po rozhodnutí krajského súdu o tom, že znalec Ing. L. nie je vylúčený z vypracovania znaleckého posudku) až do 15. augusta 2007 (13 mesiacov), keď okresný súd uznesením

sp. zn. 9 C 192/94-394 ustanovil za znalca Ing. Š., hoci podľa uznesenia okresného súdu z 26. októbra 2004 sp. zn. 9 C 192/94 bola Ing. L. uložená povinnosť vypracovať znalecký posudok v lehote 30 dní. Okresný súd znalca na doručenie znaleckého posudku niekoľkokrát urgoval avšak bez využitia akéhokoľvek poriadkového opatrenia, prípadne kratšej komunikácie s ním (telefonicky, mailom), z ktorej by bol skôr zistil, že tomuto znalcovi Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pozastavilo činnosť.

V období od augusta 2007 do novembra 2009 okresný súd konal plynulo. Aj v tomto období sa spis opakovane nachádzal na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o odvolaniach sťažovateľa (proti záverom znaleckého posudku) aj navrhovateľky (proti uloženej povinnosti zaplatiť preddavok na znalecký posudok).

Okresnému súdu v tomto období možno pričítať na ťarchu len jeho málo efektívnu činnosť, toleroval opakovanú neúčast' navrhovateľky na pojednávaní a na zabezpečenie jej účasti nevyužil žiadne poriadkové opatrenie.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá už 16 rokov. Z uvedenej doby 4 roky a 10 mesiacov tvoria obdobia, v ktorých dochádzalo k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní. Túto dobu nemožno vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru považovať za ústavne akceptovateľnú. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené právo sťažovateľa bolo porušené.

Sťažovateľ v petite sťažnosti navrhol prikázať okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a zakázať mu pokračovať v porušovaní ním označených práv.

Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd dosiaľ vo veci právoplatne nerozhodol, ústavný súd podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu ďalej konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadostučinenia v sume 5 000 €, ktoré odôvodnil „*dlhodobou bezdôvodnou nečinnosťou súdu*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľa dostatočným zadostučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadostučinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, ale tiež jeho podiel na prietáchoch v konaní a na celkovú dĺžku trvania konania považuje za primerané v sume 2 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Právny zástupca sťažovateľa trovy za právne zastúpenie nevyúčtoval.

Ústavný súd úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 240,46 € (za dva úkony právnej služby) a 2 x 7,21 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 254,88 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2010